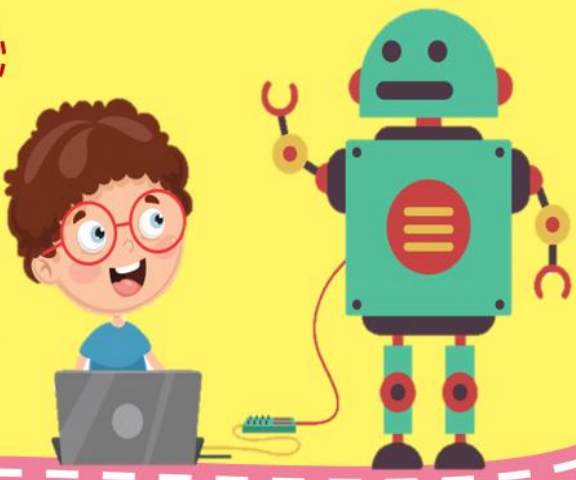


# رایا آموز



## تأثیر رایانه ها رفتارها و اخلاقیات دسترسی به داده های دیجیتال

نمونه محتوای آموزشی ویژه دانش آموزان  
تهیه شده در گروه های آموزش ابتدایی دفتر آموزش دبستانی  
گرد آورندگان: یوسف معصوم زاده ، میلاد زندیه ، شیوا شاپورجانی  
تیم پشتیبان: مهندس احمد اسمعیلی ، میترا مرتضوی  
دکتر شبنم و داد تقوی، فاطمه قاسمی، معصومه اسداله زاده



## آیا می‌دانید؟

چه افرادی به محتوای ارسال شده در فضای مجازی دسترسی دارند؟



چه محتوایی را می‌توان با دیگران در فضای مجازی به اشتراک گذاشت؟



## فوب است بدانیم



یونسکو در سال ۱۹۹۹ میلادی برای حمایت از حقوق کودکان اعلامیه و طرح اقدام برای حمایت از کودکان را تصویب کرد. یونسف نیز در گزارش سالانه وضعیت کودکان در سال ۲۰۱۷ میلادی از همه خواسته است تا حقوق کودکان را در فضای سایبر تحقق بخشند. شورای اروپا در سال ۲۰۱۸ میلادی نیز بخشی از استراتژی خود در مورد حقوق کودک، به توصیه کشورهای عضو، در مورد دستورالعمل‌های احترام، محافظت و تحقق حقوق کودک در محیط دیجیتال اختصاص داد.

بازی‌های جذاب، اطلاعات مفید، داستان‌های زیبا و سایت‌های پرمحتوای زیادی در اینترنت و فضای مجازی وجود دارد. فضای مجازی با همه این خوبی‌هایی که باعث سرعت بخشی به ارتباطات ما شده مثل همه فضاهای دیگر ممکن است خطرهایی هم داشته باشد. بازی‌های مخرب، اطلاعات نامناسب و سایت‌های بی‌محتوا قسمتی از آسیب‌های فضای مجازی می‌باشد. شاید در تلوزیون و خبرها شنیده باشید که: «حساب کاربران هک شده است» و یا «کلاهبرداران توانستند به رمز عبور و نام کاربری فردی دست پیدا کنند و همه پول‌های حسابش را خالی کنند! آدم‌ربایان با هک سیستم موقعیت مکانی گوشی هوشمند کاربر و پیدا کردن مکانش او را ربوندند!



این قبیل خطرها دولت‌ها را به فکر انداخته تا قوانینی برای حمایت از کاربران فضای دیجیتالی تصویب کنند تا این کاربران از خطرات احتمالی در امان باشند.



امروزه دسترسی به اینترنت و فضاهای مجازی از آب خوردن هم راحت‌تر شده؛ یک گوشی هوشمند و یک سیمکارت، نصب یکی از اپلیکیشن‌های شبکه اجتماعی و ایجاد یک اکانت، تبریک می‌گم! همه چیز آماده است. شما به دنیای بیکران فضای مجازی قدم گذاشته‌اید.

خیلی از شما به تلفن هوشمند دسترسی دارید و به راحتی می‌توانید از اینترنت پرسرعت قرن بیست و یکم نهایت لذت را ببرید، فیلم جدید از بازیگر مورد علاقه خود را دانلود کنید، آهنگ‌های روز دنیا را در سایت‌های بزرگ موسیقی گوش کنید و یا به بازی کردن با بازی شبکه‌ای جدیدتان پردازید.



این خیلی خوب است!

ولی آیا تا حالا به این فکر کرده‌اید که ممکن است چه خطراتی شما را تهدید کند؟ فکر کرده‌اید ممکن است وقتی دارید برای بازی آنلاین مورد علاقه‌تان خریدهای درون برنامه‌ای اینترنتی انجام می‌دهید ناگهان کل حساب بانکی خود یا خانواده‌تان خالی شود؟ یا جان خود یا اعضای خانواده توسط افراد شرور مدرن و دیجیتالی تهدید شود؟ و یا اطلاعات خصوصی زندگیتان افشا بشود؟





بله! اینترنت و فضای دیجیتال گاهی بی‌رحمی‌های خودش را هم نشان می‌دهد...  
خب حالا به نظر شما باید چه کاری انجام دهیم تا در فضای دیجیتالی در امان باشیم؟  
اولین قدم این است که بدانیم "حریم شخصی چیست و چگونه باید از آن محافظت کنیم؟"

### حریم خصوصی:

حریم خصوصی هر فرد محدوده‌ای است که هیچکس نباید بدون اجازه و رضایت او وارد آن شود، حالا چه در دنیای واقعی و چه در فضای مجازی و دیجیتالی...



همانطور که شما در دنیای واقعی فرد غریبه‌ای را بدون اجازه به منزل راه نمی‌دهید (قصه‌ی سنگول و منگول و حبه‌ی انگور)؛ در فضای مجازی هم نباید اجازه بدهید فرد غریبه‌ای به گوشی شما راه پیدا کند!



پس نتیجه می‌گیریم باید از دسترسی افراد مختلف به گوشی و داده‌های دیجیتالی خود جلوگیری کنیم.



## خب حالا به نظر تان چه کسانی به داده ها و ابزار دیجیتالی ما دسترسی دارند؟



گروه هایی که در فضای مجازی به اطلاعات ما دسترسی دارند:

### خانواده:



خانواده به عنوان نزدیک ترین افرادی که روزانه آن ها را می بینیم، با آن ها در ارتباط هستیم و به عنوان نهادی که صمیمیت بیشتری بین اعضا وجود دارد معمولا اولین اولویت بازدید از فعالیت های رسانه های دیجیتالی ما هستند. پدر و مادر حق استفاده از وسایل دیجیتالی و کنترل فعالیت های ما را در فضای مجازی از سنین پایین تا ۱۸ سالگی را دارند که این موضوع برای امنیت و سلامت خود ما است. این کنترل باعث می شود تا اگر خطری در فضای مجازی ما را تهدید کرد آن ها سریعاً با خبر شوند، از آن جلوگیری و یا با آن خطر مقابله کنند.



## دوستان و اقوام:

دوستان و اقوامی که می‌شناسیم می‌توانیم میزان آن‌ها را از سطح دسترسی برای بازدید از فضاهای رسانه‌ای خود را بدهیم و می‌توانند عکس پروفایل، استوری‌ها و فعالیت‌های ما را دنبال کنند.



## غریبه‌ها:

غریبه‌ها به عنوان کسانی که آن‌ها را نمی‌شناسیم حق ورود به حریم شخصی ما را ندارند و برای جلوگیری از این کار باید سطح دسترسی این افراد کنترل شده باشد و برنامه‌ریزی‌هایی انجام دهیم تا نتوانند به رمزهای شخصی و اطلاعات خصوصی ما دست پیدا کنند. باید باد بگیریم که اجازه ندهیم افراد وارد حریم شخصی ما شوند.



غریبه‌ها فقط در صورت خواست خودمان می‌توانند در فضاهای عمومی دیجیتال ما را دنبال کنند. غریبه‌ها تحت هیچ شرایطی حق استفاده از وسایل دیجیتالی ما مثل گوشی موبایل و رایانه شخصی را ندارند و حتی اگر غریبه‌ای گوشی ما را جهت برقراری تماس برای چند ثانیه خواست باید از دادن گوشی خود به او خودداری کنیم. ما در پیام رسانی مجازی می‌توانیم اکانت‌های خود را خصوصی کنیم تا سایر افراد فقط با اجازه ما بتوانند فعالیت‌هایمان را دنبال کنند و یا به پیام‌ها، عکس و .. ما دسترسی داشته باشند.





# آپنه آموغتم

۱. چه كسانی به اطلاعات ما دسترسی دارند؟



۲. چرا پدر و مادر در فضای مجازی حق کنترل فعالیت‌های ما را دارند؟

۳. اگر یکی از دوستان یا اقوام گوشی شما را برای سفر چند روزه‌ای خواست و شما مایل به دادن گوشی نبودید، چه جوابی به او می‌دهید؟

۴. چگونه از حریم خصوصی خود در شبکه‌های اجتماعی محافظت کنیم؟

